

PIESNE Z MYJAVY

MEDZINÁRODNÝ FOLKLÓRNY FESTIVAL
MYJAVA

PIESNE Z MYJAVY A MYJAVSKÝCH KOPANÍC

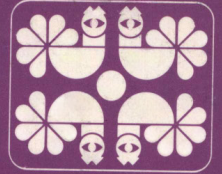
Výber zo spevníka Samka Dudíka

Zostavil
Miroslav Dudík

Národné osvetové centrum
Bratislava
1992

Myjava 2025

MYJAVA'92

Výber festivalového zborníčka k tohtoročnej reedícii bol jednoduchý. Medzinárodný folklórny festival MYJAVA tento rok oslavuje svoje 65. výročie, a preto sme siahli po ďalšom oslávencovi. Autorom tohtoročného zborníčka je totiž Miroslav Dudík, ktorý v roku 2025 oslavuje svoje 75. narodeniny. Aj z Myjavy mu srdečne blahozeláme a želáme mu do ďalších rokov veľa zdravia a tvorivých síl.

Zborníček obsahuje dvadsať piesní z pôvodných zápisov primáša Samka Dudíka. Autor zborníčka čiastočne upravil ich tempické označenia a označenia tancov, ku ktorým sa hrávali. Pri príprave tejto reedície sme vychádzali nielen zo zborníka, ale aj z originálnych zápisov Samka Dudíka, ktoré nám sprístupnila jeho pravnučka Alžbeta Lukáčová. Tempické označenia a texty piesní sme zjednotili s originálnymi zápsmi a upravili sme ich fonetický zápis.

Ani počas tohto ročníka festivalu nebude o piesne z kopaničiarskej oblasti núdza. Veríme, že si festival užijete minimálne do takej miery ako minulý rok. Prajeme Vám príjemné čítanie.

Katarína Mičicová

PÁR SLOV NA ÚVOD

Známy brniansky etnomuzikológ Jaroslav Jurášek, znalec hry a osobnosti Samka Dudíka, v jednej zo svojich prác o ňom napísal: „Pre rozvoj našej ľudovej hudby je význam Samka Dudíka veľký. Pamätá a pozná staroslovenský štýl, vie zahrať po kopaničiarsky i po staromyjavsky a pritom mu nie je neznámy i novouhorský štýl hry. Vie tieto jednotlivé hudobné štýly rozlišovať. Hlavné však je, že udržiava a ukazuje ľudovú pieseň a hudbu v takej živej tvorčej podobe, akú nám žiadne zbierky ľudových piesni – aspoň tie doterajšie – nemôžu nahradiť. V jeho hre je nezachytiteľné a nepostihnuteľné muzikantstvo, rytmickosť, bohatstvo akcentov, prírazov, istá deformácia tónov, nátrily, zmysel pre vystihnutie ťahavosti piesne a jej nálady. Z jeho hry možno vycítiť vlahú noc, zarosené ráno, tieseň, túžbu, ale aj strhujúci rytmus a nával piesni ľudovej tanečnej zábavy.“

Samko Dudík sa narodil v roku 1880 na Myjave a prežil 87 rokov. Veľa sa za tú dobu udialo v politike, hospodárstve, technike aj muzike. Samko hral už na prelome nášho storočia a stal sa známym nielen doma. Nebola vtedy ešte televízia ani rozhlas. Prerazil so slovenskou piesňou, našou kultúrou, keď vážna hudba na Slovensku bola ešte len „piesňou budúcnosti“. Koľkým ľuďom musel zahrať „do uška“, aby si ho toľkí obľúbili a ako im musel zahrať, aby jeho legenda pretrvala dodnes?!

Keď Samka s kapelou posielal Leoš Janáček v roku 1927 na Piaty hudobný festival Medzinárodnej spoločnosti pre súčasnú hudbu do Frankfurtu nad Mohanom, poslal mu Samko 1000 ľudových piesní, z ktorých Janáček vybral 500 na produkciu. Zamyslime sa nad tým číslom – 1 000, akú musel mať fenomenálnu pamäť, keď mohol z ničoho nič dať na papier toľko piesni, a v tej súvislosti je jasné, v čom tkvel úspech Janáčka a jeho „nápevkovej teórie“. Spojil svoju genialitu s génom národných ľudových kultúr.

Známa je tiež stávka Mikuláša Schneidera Trnavského so Samkom Dudíkom, že Samko nevydrží hrať dve hodiny bez

prestávky myjavské „husté“ a nesmie pri tom ani raz zopakovať tú istú pieseň. Ale známy skladateľ stávku prehrál.

Zopár myjavských ľudových piesni zo súkromného zápisníka Samka Dudíka:

PRI MYJAVE NA POLI

pomaly

Pri Mi-ja-ve na po-li je roz-ma-rín ze-le - ní,

le - ží v nem Ja - ní - ček, švár - ni

šu - ha - jí - ček, ce - lí je do - rú - ba - ní.

2. Ket to milá počula,
porát k nemu bežala,
/: dala mu hubičku,
červenú ružičku,
a tak ho uzdravela. :/

PRILETEL K NÁM SLÁVIČEK

pomaly

The musical score is written on three staves in G major (one sharp) and 3/4 time. The tempo is marked 'pomaly' (slowly). The first staff contains the first line of the melody with the lyrics 'Pri - le - tel k nám slá - vi - ček, že k nám i - de'. The second staff continues the melody with 'Ja - ní - ček, na ko - ni, na šim - lič - ku'. The third staff concludes the melody with 'a má pri - bo - ku šab - lič - ku.' and ends with a double bar line. The lyrics are written below the notes, aligned with the syllables.

Pri - le - tel k nám slá - vi - ček, že k nám i - de

Ja - ní - ček, na ko - ni, na šim - lič - ku

a má pri - bo - ku šab - lič - ku.

2. Otpadla mu šablička z jeho kona šimlička,
/: pod mi hu, milá, podat, už já musím mašírovat. :/

3. A keď mu hu podala, prežalostne plakala,
/: ach, božemój, prebože, čo som to len urobela. :/

4. Keď ma, milá, rada máš, predaj šecko, čo gde máš,
/: rolički, vinohradi, a vikúp ma od armádi. :/

5. Já vinohrad nepredám, já vínečko rada mám,
/: já vínko rada pijem, páleného nevilejem. :/

VIEM JA O DIEFČINE

ťahavo

Viem ja o dief - či - ne v mi - jaf -skej do - li - ne,
o - na ništ ne - ro - bí, len si pek - ne cho - dí,
mo - je po - te - še - ní.

2. /: Vihána husički z vodi na jahodi, :/
/: ej, haj, haj, husički, moje potešení,
nekalte vodički. :/

3. /: Príde mój najmilší napájat koníčki, :/
/: preto já vás musím, moje potešení,
vihánat z vodički. :/

4. /: Milého koníčki kalnej vodi nescú, :/
/: preto jeho kone od skorého rána
tak žalostne rechcú. :/

V MYJAVSKEJ DOLINE

pomaly, ťahavo

V mi - jaf-skej do-li-ne smut-ní šu-haj ži - je,
nig-do sa ne - pí-ta, šu-haj - ko, čo ti je,
nig-do sa ne - pí-ta, šu-haj - ko, čo ti je.

2. Čo mi je, to mi je, šag mi je volačo,
/: nebolelo bi ma srdco pre ledačo. :/

3. Moje srdco, moje, bolí ma velice,
/: že ma moja milá z ničeho ništ nesce. :/

PRIŠIEL SOM K NEJ

pomaly, ťahavo

Pri-šiel som k nej pod o - kien - ko, spa - la,
zo - bu - dit hu, a - bi ho - re vsta - la,

vsta - la ho - re, sad - la na la - vič - ku,

pí - tal som si za ši - rák ru - žič - ku.

2. Inakších som frajeri mávala,
ani tím som ružički nedala,
/: ani tebe, mój šuhajko, nedám,
lebo ta ja ešte dobre neznám. :/

3. Čo si, milá, čo si taká pišná,
šak si z chudobného rodu višla,
/: nemisli si, že ma utrucuješ,
ked ma stratiš, veru obanuješ. :/

FTEDI FORMAN MOC VISTOJÍ

mierne rýchlo

2. Potom si aj vínka pridá,
len ma miluj, moja milá,
/: miluj, miluj až do rána,
nebude ti krivda žiadna. :/

EJ, LIETALA LASTOVIEŇKA

mierne

Ej, lie-ta-la las-to-vien-ka, lie-ta-la, ej, lie-ta-la
las-to-vien-ka, lie-ta-la, až sa o-na, až sa o-na
ne-ba, ze-me tí-ka-la, až sa o-na,
až sa o-na ne-ba, ze-me tí-ka-la.

2. /: Priletel k nej krahuliček pekní fták, :/
/: budeš-li, budeš-li sa, lastovienka, vidávat. :/

3. /: Ja sa budem, krahulíčku, vidávat, :/
/: až sa bude suchí javor zelenat. :/

4. /: Hned zaletel krahuliček do krámu, :/
/: a nakúpel zeleného hadbávu. :/

5. /: A otočel suchí javor dokola, :/
/: a včil budeš, a včil budeš, lastovienka, žena má. :/

ZAKUKALA KUKULIENKA

mierne

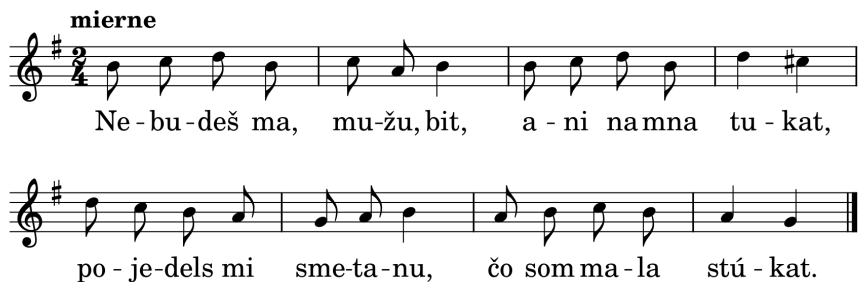
Za-ku-ka-la ku-ku-len-ka, ej, f ší - rem po - li
ke-rá že-na mu-ža bi - je, ej, kaž - dá bu - de
pek - ne, ej, f ší - rem po - li pek - ne,
v pe - kle, ej, kaž - dá bu - de v pek - le.

2. Zakukala kukulienka,
/: ej, f šírem poli v háji, :/
kerá žena muža bije,
/: ej, každá bude v raji. :/

3. Zakukala kukulienka,
/: ej, f šírem poli v lese, :/
kerá žena verná neni,
/: ej, každú pánboh stresce. :/

NEBUDEŠ MA, MUŽU, BIT

mierne

Ne - bu - deš ma, mu - žu, bit, a - ni namna tu - kat,

po - je - dels mi sme - ta - nu, čo som ma - la stú - kat.

2. Nebola to smetana, bola to len kíška,
nemusíš ti pri mne žit, môžeš bit aj mniška.

NAŠA ANČA RIEKLA

rezko

Na - ša An - ča riek - la, ket ko - lá - če piek - la,
sad - ni - me si do - hro - ma - di, u - ži - je - me tep - la,
sad - ni - me - si do - hro - ma - di, u - ži - je - me tep - la.

2. A keď sme si sadli, zme sa obímali,
/: a tí Ančine koláče veľmi prihoreli. :/

POSLALI MA JAČMEN VIAZAT

pomaly

Po - sla - li ma jač - men via - zat, ne - mal mi gdo
hrs - te zná - šat, su - chí jač - men, krá - tka sla - ma,
mr - ví sa mi pod no - ha - ma.

2. Pošlite mi moju milú, nech pomôže aspoň chvíľu,
/: nech pomôže aspoň hrabat a ja budem snopi znášat. :/

3. Prišla milá, aj pomohla, veru ani vác nemohla,
/: pohrabala celú rolu, potom zme si sadli spolu. :/

POD HORU OVES BUJNÍ

mierne rýchlo

Pod ho - ru o - ves buj - ní,
ko - sí ho šu - haj švár - ni,
ko - sí, ko - sí, ne - má ro - si,
fšak mu mi - lá vo - du no - sí.

2. Pod horu datelinka,
žala ju Katerínka,
/: keď našala, naviazala
a milého vizierala. :/

3. Šuhajko, šuhajčku,
pot so mnu na medzičku,
/: pomôž zdvihnúť datelinku,
budeš mať tú Katerínku. :/

ŠKODA TA, ŠUHAIKO

pomaly

Ško-da ta, šu - haj-ko, že za vo-du bí-vaš, vo-da láv -

ku vza - la, ti k nám ne - cho - die - vaš,

ej, ti k nám ne - cho - die - vaš.

2. Zetnem si vrbenku, spravím si lavenku,
pojdem si naštvít moju frajerenku,
ej, moju frajerenku.

A JÁ SOM Z MYJAVY

rýchlo

A já som z Mi-ja - vi rich-tá-ro-va cé-ra, a já som
z Mi-ja - vi rich-tá-ro-va cé-ra, kaž-dí sa ču-du-je,
kaž-dí sa ču-du-je, že ne-mám fra - jé - ra.

2. /: Trochu mám rapini, aj decko v kolébce, :/
/: preto ma za ženu, preto ma za ženu
žiaden šuhaj nechce. :/

JÁ SOM ZE SENICE

rýchlo

Já som ze Se-ni - ce, ej, pro-sím pre-ve-li - ce,
ej, daj-te mi to diev - ča, lú-bim ho ve-li - ce.

2. Jak mi ho nedáte,
ej, to sa poďívate,
/: ej, pojdem sa zverbovat,
kvér, šablu pucovat. :/

JÁ SOM PACHOLEK

rýchlo

Já som pa-cho - lek z Ma-lích Le - vá - rek,
poj-dem za pa-si, poj-dem za pa-si o ten ko-sie -
rek, poj-dem za pa - si, poj-dem za
pa - si o ten ko - sie - rek.

2. /: O ten kosierek, zelené pérka, :/
/: čo mi dnes dala, čo mi dnes dala
moja frajerka. :/

ŽENO MÁ, ŽENO MÁ

mierne

Že-no má, že-no má, že-no má, že-no má, ej, že-no

má ma-lič - ká, ej, že-no má ma-lič - ká.

2. /: Veru ta račiej mám, :/
/: ej, jag husár konička. :/

3. /: Husár má konička, :/
/: ej, čo ho pekne nosí. :/

4. /: A ja mám ženičku, :/
/: ej, čo ma pekne prosí. :/

POD MYJAVU PRI JÁREČKU

rýchlo

Pod Mi - ja - vu pri já-reč - ku, pod Mi - ja - vu
pri já - reč - ku ple - jú de - ti čo - čo - vič - ku,
ple - jú de - ti čo - čo - vič - ku.

2. /: Plejú, plejú, preplievajú, :/
/: prežalosne nariiekajú. :/

3. /: Išla tadi cudzá mati, :/
čo plačete, milé deti,
tod vám nesem pekné kveti.

4. /: Jako bi zme neplakali, :/
/: ked nám manka odemreli. :/

5. /: Neplačte už, milé deti, :/
/: dám vám šeckí títo kveti. :/

TEN FARÁRSKI MOSTEK

pomaly

Ten fa - rár - ski mos - tek, ten fa - rár - ski mos - tek,
ten fa - rár - ski mos - tek pre - hí - ba sa,
pre - hí - ba sa.

2. Pod ním datelinka, drobná datelinka,
hustá datelinka zelená sa, zelená sa.

3. Drobná datelinka, drobná datelinka,
hustá datelinka nekosená, nekosená.

4. Už je moja milá, už je moja milá,
už je moja milá odlúdená, odlúdená.

ZAJTRA SA VIDÁVAT MÁM

rýchlo

Zaj-tra sa vi-dá-vat mám, ze-le - nej suk-ne ne -
mám, ach, ma - mič - ko, čo ro-bí - te,
ked mi suk - ne ne - ši - je - te.

2. Ej, sukničku zelenú,
kasaničku bielenú,
/: aj rukáfce višívané,
ved mám líčka malované. :/

PIESNE Z MYJAVY A MYJAVSKÝCH KOPANÍC
Výber zo spevníka Samka Dudíka

Zostavil: Miroslav Dudík
Zodpovedný redaktor: Dr. Andrej Greš, CSc.
Vydalo: Národné osvetové centrum v Bratislave
pre XXXIII. Folklórne slávnosti Myjava
Náklad: 1000 ks
Rok vydania: 1992

2. vydanie (elektronická publikácia) pri príležitosti Medzinárodného folklórneho festivalu MYJAVA 2025 vydalo Centrum tradičnej kultúry v Myjave v roku 2025

Pripravila a obálku navrhla: Katarína Mičicová
Odborná spolupráca: Jan Karlík, Peter Obuch
Miesto 2. vydania: Myjava

CENTRUM TRADIČNEJ
KULTÚRY V MYJAVE

